50664 ـ آیا کارش را برای شرکت در نماز تراویح ترک کند؟

سوال

من در مرکز پلیس کار می‌کنم و گاه دو بار در هفته کشیک دارم و در این زمان نمی‌توانم به سبب شرایط کاری و دستورات مافوقم کار را ترک کنم. آیا جایز است در این شرایط مرکز را ترک گفته و دستورات را زیر پا بگذارم و برای شرکت در نماز تراویح در مسجد نزدیک مرکز پلیس شرکت کنم؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

شکی در این نیست که اهمیتی که انسان برای بیشتر انجام دادن اسباب اجر و پاداش و مغفرت در رمضان انجام می‌دهد امری ستوده شده و مستحب است، جز آنکه این تلاش مشروط به این است که جستجوی این فضایل به از دست رفتن یا اخلال در آنچه مهم‌تر است منجر نشود.

اگر انسان در یک فروشگاه یا موسسهٔ مدنی هم مشغول به کار بود اجازه نداشت کارش را برای انجام یک نافله و عبادت غیر واجب ترک کند، چه رسد به کسی که کارش مربوط به مجال امنیتی است و جان و امنیت مردم به آن وابسته است؟

بنابراین نباید تلاش ما در راه انجام نفل و مستحب به اخلال در کار واجبتان بیانجامد و شما می‌توانید تراویح خود را در همان محل کار به صورت تکه تکه بر حسب وقت فراغت انجام دهید یا در آخر شب و در خانه‌تان این نماز را به تنهایی بخوانید و چه بسا اگر خداوند صدق شما را در ادای این نماز ببیند حتی اگر انجام آن در محل کار و خانه برایتان میسر نشود اجر کاملش را برایتان بنویسد.

از شیخ ابن عثیمین ـ رحمه الله ـ پرسیده شد:

من در یکی از فروشگاه‌ها مشغول به کارم و با توجه به وقت کاری‌ام نمی‌توانم نماز تراویح را در مسجد بخوانم زیرا کارم از مغرب تا نزدیک سحری ادامه دارد. آیا من به این خاطر گناهکارم؟ و چگونه می‌توانم این ثوابی را که از دست می‌دهم جبران کنم؟

ایشان پاسخ دادند:

شما برای ترک تراویح گناهکار نمی‌شوید زیرا تراویح مستحب است و اگر انسان انجامش دهد اجر می‌برد و اگر ادایش نکند

گناهکار نیست.

و اگر خداوند بداند که در نیت شماست که اگر به سبب قرارداد کاری‌تان مجبور نبودید در محل کار بمانید این نماز را انجام می‌دادید، فضل الله واسع است و او سبحانه و تعالی شما را به سبب نیتتان اجر می‌دهد» (فتاوى إسلامية: ۲/ ۲۵۵).

از شیخ عبدالعزیز آل شیخ پرسیده شد:

برخی از مردم برای رفتن به عمره خانوادهٔ خود یا کار خود یا مسجدی که در آن امامت می‌کنند و اذان می‌دهند را ترک می‌کنند. سخن شما با این افراد چیست؟

ایشان پاسخ دادند:

برای تقرب به خداوند و به قصد انجام کار مستحب جایز نیست که در امر واجب اخلال صورت گیرد. نوافل عامل نزدیکی به خداوند نیست مگر آنکه واجبات را انجام دهیم اما کسی که در مورد خانواده‌اش اهمال و سهل‌انگاری کند یا کارش را ضایع سازد یا امامی که امامت مسجد را رها کند چنین کسی ماجور نیست و پاداشی نمی‌برد بلکه گناهکار است.

والله اعلم.